

Finska spionagets arkiv såldes till Sverige efter stilleståndet

HELSINGFORS den 2. (TT)

På våren 1944, då det blev uppenbart, att Tyskland och Finland skulle förlora kriget, började chefen för högkvarterets underrättelseavdelning överste Aladar Paasonen att planera överflyttningen av nämnda avdelning till Sverige, så att man även sedan vapenstilleståndet ingått från Sverige skulle kunna fortsätta med spionaget mot Sovjet

Överste Paasonen gav sin närmaste underlydande, överste Reino Henrik Hallamaa i uppdrag att uppgöra planen och den svenske majoren Petersen inbjöds för att dryfta frågan. Planen erhöill täcknamnet "Stella Polaris" och var färdig i slutet av augusti 1944.

Sedan vapenstilleståndet ingått mellan Finland och Sovjet 2 september 1944 kallade Hallamaa cheferna för de honom underställda enheterna till högkvarteret i St. Michel. Dessa erhöill i uppdrag av Hallamaa att påverka personalen att lämna sina familjer bege sig till Sverige. Den 20 och 21 september avreste största delen av underrättelseavdelningens personal med familjer och medförande avdelningens bohag och arkiv via Närpes till Härnösand, medan en del åter reste via Nystad till Gäddede. Sammanlagt reste cirka 750 personer till Sverige.

Sedan nästana anslut till Sverige, tog vissa svenska myndigheter hand om flyktlingarna. Månskap och underbefäl med familjer inkvarterades i flyktningläger, och underrättelseavdelningen, bohag och arkiv överfördes i största hemlighet till vissa fördrämsrum, som den svenska försvarsmakten förfogade över, till en början till trakten av Härnösand. Senare överfördes bohaget på svenskt initiativ till en lokal i huset Karlarpan 4 i Stockholm, medan arkivet placerades i hotell Astors källare.

I början av november 1944 reste generalinspektör Harald Ohquist till Stockholm, där han förde under-

kommelse om att huvuddelen av "stellisterna" skulle återböras till Finland. En del av "stellisterna" återvände först i början av år 1945 till Finland.

Av de affärer statspolisen haft att undersöka är "Stella-Polaris"-affären den näst största. Den största är som känt vapensmuggelsaffären.

Svenska försvarstabschefen kan ej uttala sig.

TT har förfrågat sig hos chefen för försvarstabschefen, generalmajor Ehrensward, om han har några kommentarer till de finska uppgifterna om samarbete mellan svenskt och finskt underrättelseväsende i kriget slutskede. Generalen förklarar, att han saknar rätt att uttala sig om frågor, som berör svenskt underrättelseväsende.

Östersund den 3. (TT)

En vikarierande lärare vid Ytteroldens skola i Offerdal ställde enligt Jämtlands Tidning natten till söndagen till med ett otvivelaktigt uppträde i samband med ett nachspiel i sin bostad, som slutade med att en av gästerna fick ett skottår i läret.

Läraren hade bjudit hem ett antal personer efter en skolfest, som anordnats för att få medel till en skola för barnen. När sammankomsten började lida mot slutet försökte han övertala en av de inbjudna flickorna att stanna kvar hos honom under resten av natten. Då flickan visade sig vara ovillig försökte han hålla henne kvar med våld. Hon fick emellertid hjälp av sina anhöriga, som bad honom låta flickan vara i fred. Läraren greps då av ett formligt raserianfall och rusade in i lägenheten efter ett salongsövrar, som han hotade sina gäster med. En av de manliga deltagarna, som sökte ta ifrån honom geväret, blev då skjutet genom ena läret. Efter ett våldsamt tumult övermannades emellertid läraren och geväret togs ifrån honom. Han sprang då in i lägenheten, medan han ropade: "Jag har flera gevär". I sista stund lyckades en annan herre i sällskapet ta ifrån honom ett hagelgevär.

Hela sällskapet var på söndagen

des vid den särskilda skördeuppskattning, som lags till grund för försädräddningsvärdet, eller beträffande de andra gevär än försädräddningsvärdet för området beräknade normalskörden. Däremot bör kvalitativa skador, exempelvis groddskador eller förtädda ersättningar även om de är av svårartad beskaffenhet.

För att få ersättning skall de av skador drabbade jordbrukarna på samma sätt som förra året inge ansökningar till vederbörande kristidsnämnder.

Detta skall gälla sådana fall då skörden på grund av långvarigt regn icke alls kunnat bärgas eller, om den bärgats, blivit så skadad att det kvantitativa utbytet blivit mindre än hälften av vad som väntades.

Den kommission från kriminalpolisen och kriminaltekniska anstalten, som fått på sin lott att söka klara upp mystiken kring sprängningar, vilka de senaste lördagarna förövats i Klara, satte tidigt på söndagsmorgonen igång fortsatta undersökningar.

Ett stycke fram på förmiddagen hade man inte kommit till något resultat beträffande sprängningens art. Icke heller hade man något spår efter den tydligen vettvilliga gärningsmannen. Intet anhaltande har gjorts men däremot är en del vittnen hörda.

På lördagskvällen skakade en våldsam detonation huset Mäster Samuelsгат 49 i Stockholm. Sprängladdningen, som måste ha varit på minst ett kilo, hade placerats och våldiga skador anställdes i fastigheten.

Polisen lag i högsta beredskap men lyckades inte upptäcka attentatören, trots att polismän varit på platsen strax före explosionen. Allting tyder på att bakom dådet står samma mystiske man som tre veckor tidigare förut åstadkommit explosioner i Klara.

Strax efter kl 12 skedde en ny



HEMLOS MILJONÄR GIFTER SIGVALDEN och fondmäklaren Raphael de Sola gifte sig härnäst i en snuggal London med Miss Elizabeth Medas. Det lyckliga paret, som här lämnar kyrkan efter vigslen under en åreport av avard, har inte skaffat sig någon väning än utan väntar till efter brölloppsen, eftersom miljonären tycker, att det är alltför fabulösa priser på West End-väningarna i London. Jo, jo...

Skolfest slöt med mordförsök, arg lärare sköt på antagonisten

ÖSTERSUND den 3. (TT)

En vikarierande lärare vid Ytteroldens skola i Offerdal ställde enligt Jämtlands Tidning natten till söndagen till med ett otvivelaktigt uppträde i samband med ett nachspiel i sin bostad, som slutade med att en av gästerna fick ett skottår i läret.

Läraren hade bjudit hem ett antal personer efter en skolfest, som anordnats för att få medel till en skola för barnen. När sammankomsten började lida mot slutet försökte han övertala en av de inbjudna flickorna att stanna kvar hos honom under resten av natten. Då flickan visade sig vara ovillig försökte han hålla henne kvar med våld. Hon fick emellertid hjälp av sina anhöriga, som bad honom låta flickan vara i fred. Läraren greps då av ett formligt raserianfall och rusade in i lägenheten efter ett salongsövrar, som han hotade sina gäster med. En av de manliga deltagarna, som sökte ta ifrån honom geväret, blev då skjutet genom ena läret. Efter ett våldsamt tumult övermannades emellertid läraren och geväret togs ifrån honom. Han sprang då in i lägenheten, medan han ropade: "Jag har flera gevär". I sista stund lyckades en annan herre i sällskapet ta ifrån honom ett hagelgevär.

Hela sällskapet var på söndagen

des vid den särskilda skördeuppskattning, som lags till grund för försädräddningsvärdet, eller beträffande de andra gevär än försädräddningsvärdet för området beräknade normalskörden. Däremot bör kvalitativa skador, exempelvis groddskador eller förtädda ersättningar även om de är av svårartad beskaffenhet.

För att få ersättning skall de av skador drabbade jordbrukarna på samma sätt som förra året inge ansökningar till vederbörande kristidsnämnder.

Detta skall gälla sådana fall då skörden på grund av långvarigt regn icke alls kunnat bärgas eller, om den bärgats, blivit så skadad att det kvantitativa utbytet blivit mindre än hälften av vad som väntades.

Den kommission från kriminalpolisen och kriminaltekniska anstalten, som fått på sin lott att söka klara upp mystiken kring sprängningar, vilka de senaste lördagarna förövats i Klara, satte tidigt på söndagsmorgonen igång fortsatta undersökningar.

Ett stycke fram på förmiddagen hade man inte kommit till något resultat beträffande sprängningens art. Icke heller hade man något spår efter den tydligen vettvilliga gärningsmannen. Intet anhaltande har gjorts men däremot är en del vittnen hörda.

På lördagskvällen skakade en våldsam detonation huset Mäster Samuelsгат 49 i Stockholm. Sprängladdningen, som måste ha varit på minst ett kilo, hade placerats och våldiga skador anställdes i fastigheten.

Polisen lag i högsta beredskap men lyckades inte upptäcka attentatören, trots att polismän varit på platsen strax före explosionen. Allting tyder på att bakom dådet står samma mystiske man som tre veckor tidigare förut åstadkommit explosioner i Klara.

Strax efter kl 12 skedde en ny

Nöjeslysten stal lastbil till dans vid Falkenberg

Norrmann lånade bil men fick motorstopp

En nöjeslysten norrmann frestades i lördags att stjäla en lastbil ur ett garage i Falkenberg för att köra ut och dansa.

Norrmannen hade på lördagskvällen fått syn på ett ölast garage i Falkenberg. I garaget stod en lastbil, vars ena fönster norrmannen slog sönder och beredde sig tillträde till bilen. Eftersom stjärtnyckeln satt i, hade den nöjeslysten norrmannen fått ta ställning till frågan. Bill!

Explosion på cementångare i Östersjön.

Engelsk ångare på grund i läandska skärgården.

STOCKHOLM i dag. (TT.) Cementvarubolagets fartyg Viken I sände på söndagskvällen nödsignaler, då man på väg från Danzig till Stockholm med cementlast haft en explosion och brand ombord, varvid två män skadats. Hur explosionen uppstått är ännu okänt.

En engelsk ångare Josewyn på 2.900 ton och med 27 mans besättning, gick på söndagen på grund i läandska skärgården. Stark tjocka rädde vid grundstötningen, som skedde vid Salskären. Fartyget har kraftig slagsida och sitter hårt på grundet.

Hund vaktade husbondes döda kropp i 10 dagar.

Aldring träffad av hjärtslag i skogen.

SÖLVESBORG i dag. (TT.) En 79-årig man Sven Pettersson från Solvesborg, som den 25 okt. försvann från sitt hem i sällskap med sin hund, återfanns på söndagen i en lantbrukare liggande dödd i skogen. Hunden satt bredvid döda husbonden och hade på sin sida utan var fullständigt utsvulnen. Pettersson har tydligen drabbats av hjärtslag. Därför kunde man inte hitta honom på en sådan tolkning.

Norsk ångare sjönk vid upplandskusten

STOCKHOLM den 3. (TT)

Norska fartyget Tor på omkring 2.000 ton har natten till söndagen sjunkit i Ålands hav ett tiotal distansminuter utanför Almagrundens fyrskäpp. Besättningen räddades efter ett styvt arbete ombord på engelska ångaren Waldo Hill.

Sedermera överfördes den ut till havs i livreddningsbåten från Singö, som kom till Grisslehamn vid 11-tiden på söndagen.

När de norska sjömännen med Toras kapten Karl Andersen i spetsen på söndagskvällen med skärgårdsbåten Södertörn kom in till Strandvågskajen, möttes de av konsult Holm från norska beskickningen. Norrmännen hade förlorat en stor del av sina tillhörigheter. Tor sprang av obehag anledning till, redan på fredagskvällen, berättar kapten Andersen. Vi var på väg från Kolkla till Stavanger med trälast. Trots att pumparna sattes igång blev fartyget alltmera vattenfylt och på lördagsförmiddagen, när vi redan fått slagsida, började det stå klart att fartyget ej kunde räddas. Vid 12-tiden trängde vattnet in i maskinrummet. Vädrat var

ganska bläsig och vågorna höga. På eftermiddagen måste alla män lämna fartyget med vad kunde hinna räsa åt sig av sina ägodelar, och vi togs ombord på den engelska Waldo Hill. En man av besättningen och jag, berättar kaptenen, återvände emellertid på kvällen ut till Tor för att hämta upp ljus, då fartyget annars kunde utgör en fara för andra båtar i den farliga farleden utanför Almagrundet. Tor låg då med nästan hela aktern under vatten och när vi gav oss igång valde det minuterna. En kort stund senare såg vi lanternan och därmed fartyget försvunnit i djupet. Tor var byggd i Hamburg år 1917 och tillhörde A. Hauges rederi i Arendal.

Avsikten är att de förlost så fort som möjligt skall få återvända till Norge med tåg.



Dagens namn:
SVERKER.

Solen går upp kl. 7.33 och ned kl. 4.18.

Morgondagens namn:
EUGEN.

Solen går upp kl. 7.35 och ned kl. 4.16.

PUTTE.

Jonsson hade fått telefon hemma. Första kvällen satt han på sin stol och tittade på apparaten, som plötsligt gav ifrån sig en gäll signal. Jonsson svarade.

— Är du där Putte? frågade en kvinnoröst.

— Nej, det är inte Putte.

— Varför är det inte det?

Jonsson samlade sig, men så visade han något i andra örat på Jonsson.

— Vi kan träffas klockan nu på vanliga stället, sedan han glatt.

— Klockan nio då?

— Ja.

— Hej då, Puttegrisen.

Hon ringde av och Jonsson suckade.

Efter en stund ringde det igen på telefon.

— 030387, sade Jonsson.

— Är det du Putte igen, sade samma kvinnoröst.

— Ja, gulle.

Det blev en halv minuts paus. Sedan sade hon:

— Du är inte Puttegrisen — du är en padda!

Sedan ringde hon av.

Jonsson gick ut och drack en kopp starkt kaffe runt hörnet.

FÄRLIG YRSEL.

Äro på den livligt diskuterade marknadsutställningen i radio för någon tid sedan berättar en kollega följande historia:

För inte så länge sedan låg jag på Sophiahemmet i halvskilt rum. I sängen bredvid mig fick jag en dag en känd stockholmsdirektör, som skulle bli med blinda. Tarmen opererades, och direktören bar upp på vårt rum minuter innan hans och min fru kom med vindruver och småkakor på besök.

Direktören satt sig snällt vid mannens sida. Han var fortfarande groggig av narkosen, men den förtjusande så sjuksköterskan förklarade att han snart skulle bli bra. Plötsligt öppnade direktören munnen och sa:

— O, vilken härlig kvinna. Varför gick hon ifrån mig? Om han visste vad jag längtar efter att få kyssa henne och smaka henne.

Vilken kropp! O, Gud i himlen...

Syster, kom tillbaka när min fru har gått!

Stämningen blev rätt penibel i rummet. Direktörslur bleknade och rodnade om vartannat, och när hon gick tog hon vindruverna och småkakorna med sig tillbaka.

HAN TYCKER ILLA OM

att ni gör make up offentligt på restauranter, i bioestuben etc.

att ni alltid plockar med något, på klänningen, i håret, i handväskan, i handerna lugnt vilande i knäet

när ni sitter eller ledigt vilande utan med sidorna med inåtböjda fingrar om ni står;

att ni avbryter honom med kritiska anmärkningar när han berättar en historia, som ni hört förut, för era vänner;

att ni kallar honom vid löjligen smeknamn så att andra hör det, "Puttegullet" och "sockergrynet";

hur hemma i privatlivet;

att ni slutar upp att bry er om ett utseende, eftersom ni "bara gör hemma";

att ni öser över honom dagens hushållsbeskrivning, barnens besvärigheter och ett missmörker i allmänhet där han sätter sig till middagsbordet.

"ROKNING FÖRBUDEN I DENNA STAD."

I Sahara ligger en liten stad vid namn Beni, där all tobaksrökning är förbjuden. Den där hänsikten sektens ledare, kharaderna, har nämligen av religiösa skäl förbjudit sina troständer att röka.

Liknande förbud finns för övrigt även på ett håll i Förenta staterna, nämligen i staten Utah, där mormonerna av religiösa skäl förbjudit tobaken. Här är förbudet ännu strängare än i ökenstaten Beni. Det får nämligen inte ens föreväls finnas, där de agerande hanterar en cigarr, rett.

Förordnandesystemet för det värnpliktiga befälet.

Det finns två begrepp då det gäller de militära graderna som mycket ofta blandas i hop och det är förordnanden och konstitueringar. Särskilt åsättnad denna hopblandning av begreppen mycket missnöje, då den förklarade försvarsberedskapen upphörde i fjol.

Saken är emellertid ganska enkel. Ett förordnande grundas på fullgjord utbildning och tjänstgöring, är av mera permanent natur samt utfärdas och gäller även under fred. Konstituering är något helt annat. Det är helt enkelt en nödfallsutväg, som tillgripes då kvalificerad person icke finnes till en viss befälspost utan man är tvungen välja ut någon okvalificerad därtill. För att den sålunda och valde skall kunna få ställning och lön sågordande överensstämmande med sin befattning tillgripes konstituering, som — till skillnad mot ett förordnande — endast gäller för den befattning, som upptäthålles, och under den tid så är fallet. Konstitueringar finnas således i regel endast under beredskap och liknande förhållanden. Vad som för den stora gruppen av värnpliktiga befäl är av särskilt intresse är förordnandesystemet med dess och därmed sammanhängande förhållanden.

Varje till värnpliktigt befäl utbildad värnpliktigt får givetvis under förutsättning att han blir godkänd, ett förordnande såsom värnpliktigt befäl i den grad som motsvarar den utbildning han erhållit. På detta sättet förordnas således de underbefälsutbildade till värnpliktiga vicekorpraler, de underofficersutbildade f. n. högst till värnpliktiga fururer och de officersutbildade till värnpliktiga fänrikar.

Ett befälsförordnande gäller i regel för fyra år. Det är emellertid att märka, att ett undantag härifrån är gjort på det sättet att ett förordnande utfärdas i samband med den obligatoriska utbildnings slut gäller t. o. m. andra repetitionsutövningar e. d. v. s. senast till 28 års ålder. Då det gäller att förnya ett förordnande, d. v. s. förlänga det för en ny fyraårsperiod, förordas att under den fyraårsperiod förordnandet varit har gjort antingen 30 dagars obligatorisk eller frivillig tjänstgöring eller genomgått frivillig repetitionskurs.

Av ovanstående framgår, att ett förordnande ett värnpliktigt befäl erhållit i samband med avslutandet av sin värnpliktsutbildning praktiskt taget gäller ändå till 30-32 års ålder. Under fyraårsperioden närmast före denna ålder måste vederbörande göra något för att få förnyat förordnandet för ytterligare en fyraårsperiod.

Underläter ett värnpliktigt befäl att göra något för att få behålla sitt förordnande sjunker han sedan i förordnandesammanseende ned i grad för varje fyraårsperiod. Vill han framtida återvinna sitt ursprungliga förordnande måste detta ske genom en åttioåriga månader lång tjänstgöring eller genom frivillig beföringskurs. Utöver ovan relaterade möjligheter att bibehålla ett en gång erhållit befälsförordnande finnes för ett värnpliktigt befäl även vissa beföringsmöjligheter. Underbefäl och officerare kunna nå högst t. o. m. fanjunkargraden. Samma gäller meniga värnpliktiga, som den frivilliga vägen arbetat sig upp till befäls grad. Värnpliktiga fänrikar kunna nå till kapteins grad. Som synes finnes ingen möjlighet att "länga vägen" av officers grad. Sannolikt kommer emellertid detta att bli möjligt i framtiden.

Då det gäller befördran till och inom underbefälsgraderna finnas idrestrukturer. Däremot kan sergentgraden f. n. icke nås förrän tidigast vid 28 års åldersgraden vid 30 samt fanjunkargrad och kapteinsgraderna först vid 40 års ålder.

För att få befördran måste vederbörande antingen tjänstgöra i — allt efter den grad det är fråga om — 6-12 månader eller också ägna sig åt de frivilliga beföringskurserna. I de fall, då åldersgränser öra fastställda för att nå viss grad, kan den frivilliga utbildningen börja ungefär fyra år innan åldersgränsen nås.



Det här var ett kvisligt problem, men det skall väl gå att lösa.

Detta är huvuddragen av det för armén gällande förordnandesystemet. Som vi finna, är den frivilliga befälsutbildningen hopkopplad med detta system. Huvudsyftet med den frivilliga utbildningen är emellertid icke att upprätthålla ett visst gradsystem för det värnpliktiga befälet. Det är strängt taget en bisak och hopkopplingen är snarare avsedd att stimulera till deltagande i den frivilliga utbildningen. Denna i sin tur skall för ett värnpliktigt befäl möjliggöra att på frivillig väg vidareutbilda och utöka sina befälsfärdigheter, var till kommer den fysiska träningen som ett viktigt komplement.

Kommer den frivilliga utbildningen att kunna få en sådan omfattning, att den kan fylla de uppgifter, som är lagda på den? Ja, det får framtiden utvisa men f. n. finnes inget, som tyder på att så icke skulle kunna bli fallet. Mycket hänger givetvis på det värnpliktiga befälets självi. Komma de i tillräckligt stora skolor är allting gott och väl. Bli det motsatt förhållande, då riskerna att omöjliga krigsorganisation blir maskintjänst. Vill man undvika detta och om frivilligheten icke räcker till, finnes ingen annan utväg än ökat antal repetitionsutövningar e. d. v. s. Det måste anses vara såväl den enskildes som samhällets intresse att den frivilliga befälsutbildningsrörelsen får en gynnsam utveckling.

Av ovanstående framgår, att ett förordnande ett värnpliktigt befäl erhållit i samband med avslutandet av sin värnpliktsutbildning praktiskt taget gäller ändå till 30-32 års ålder. Under fyraårsperioden närmast före denna ålder måste vederbörande göra något för att få förnyat förordnandet för ytterligare en fyraårsperiod.

Underläter ett värnpliktigt befäl att göra något för att få behålla sitt förordnande sjunker han sedan i förordnandesammanseende ned i grad för varje fyraårsperiod. Vill han framtida återvinna sitt ursprungliga förordnande måste detta ske genom en åttioåriga månader lång tjänstgöring eller genom frivillig beföringskurs. Utöver ovan relaterade möjligheter att bibehålla ett en gång erhållit befälsförordnande finnes för ett värnpliktigt befäl även vissa beföringsmöjligheter. Underbefäl och officerare kunna nå högst t. o. m. fanjunkargraden. Samma gäller meniga värnpliktiga, som den frivilliga vägen arbetat sig upp till befäls grad. Värnpliktiga fänrikar kunna nå till kapteins grad. Som synes finnes ingen möjlighet att "länga vägen" av officers grad. Sannolikt kommer emellertid detta att bli möjligt i framtiden.

Då det gäller befördran till och inom underbefälsgraderna finnas idrestrukturer. Däremot kan sergentgraden f. n. icke nås förrän tidigast vid 28 års åldersgraden vid 30 samt fanjunkargrad och kapteinsgraderna först vid 40 års ålder.

För att få befördran måste vederbörande antingen tjänstgöra i — allt efter den grad det är fråga om — 6-12 månader eller också ägna sig åt de frivilliga beföringskurserna. I de fall, då åldersgränser öra fastställda för att nå viss grad, kan den frivilliga utbildningen börja ungefär fyra år innan åldersgränsen nås.

Liknande förbud finns för övrigt även på ett håll i Förenta staterna, nämligen i staten Utah, där mormonerna av religiösa skäl förbjudit tobaken. Här är förbudet ännu strängare än i ökenstaten Beni. Det får nämligen inte ens föreväls finnas, där de agerande hanterar en cigarr, rett.

Bonde tar sina djur med flyg.

TILL MARKNADEN.

Britter kan köpa sportplan för 10,000 kronor!

Från London meddelas till G. P.:

Englands handel och industri, ja, till och med dess jordbruk har redan inom ramen för de praktiska flygheterna givit sig den nya flygledaren i våld. Dagligen och stundligen fram, förhärda flygmaskiner fram och tillbaka över öriket med agenter, prover eller helt enkelt affärsmän ombord, man har fått brättom att följa tagitabellen. En och annan framträdande individ pålar regelbundet runt Europa och åter med egen maskin.

Det märkliga är, att så mycken privat flygverksamhet förekommer, då benämen är ransonerad, flygplatserna oegästvänliga och små maskiner minst lika svåra att köpa som bilar.

"Flygchaufför" börjar dock bli ett erkänt yrke, liksom det redan finns ett antal flygtaxibolag, som står sådana firmor och enskilda till tjänst, vilka för närvarande icke kunna eler velat köpa egna maskiner.

Det finns inte mer än cirka 250 privatägda plan, de flesta 3 eller 4-sitsiga med en hastighet av 150-250 km-timmen, men så gott som alla är i ständig verksamhet som flygande bilar.

En av direktörerna för Mills beaktade cirrus flyger regelbundet omkring och inspekterar sitt rörliga företag. En lantbrukare med ågor av tanken stora mått rekommenderar att ett ogräs från luften och flyger då och då några av sina särskilt fina får till kreatursmarknaderna.

Pionjären för de billiga semesterlägren, som redan fått karaktären av en ny storsindustri, mr Butlin, besöker också sina domäner per flyg. Den från kriget världsbekante benläse piloten Bader, som är anställd i Shell-bolaget, sköter också sina resor med egen maskin. Ett storföretag i gummitransporter har flygande agenter med provokationer på tennisbollar och gymnastikkor, medan två tråkfabrikanten delar ned hos sina tillämpade kunder i Europa med maskinen fullpackad med tröjor, strumpor och underkläder.

Ett flygprat nära London har redan upprättat en fullständig garage-

de skärpta svårigheter att utverka bl. a. amerikanska järnleveranser, som svenska importörer på sistone fått vidkännas — synes vara att undvika varje sken av prioritering av exporten till Sovjet. Saken skulle också kunna uttryckas så att de initiativ, som från myndigheternas sida tas för understödning av sovjetleveranserna, städse måste utformas med hänsyn till reaktionen i väster. Kravet kan synas paradoxalt men innebär ytterst endast ett erkännande av den svenska ekonomins utomordentliga beroende av de väsentliga marknaderna.

Avtalet med Sovjet blir ett konjunkturstödande moment

Höjkonjunkturen i USA kan bytas i nedgång. — Men "reaktionen" i väster får ej glömmas!

Selt på längre sikt är det svensk-ryska handelsavtalet att betrakta som ett konjunkturstödande moment, vilket kan bli särskilt tydligt beaktat om den nuvarande högkonjunkturen i USA förbyts i en nedgång, den så kallade "eller's mark" gav vita för en "byier's mark" och den amerikanska marknadens intresse för våra stapelvarer minskades.

Uttalandet görs av Finansnämnden, som vidare i en konjunkturoversikt konstaterar, att farhågor för ett dylikt konjunkturslag inte är helt främmande för de amerikanska myndigheterna, vilket framgår av den uppmärksamhet de på sistone ägnat åt alla deflatoriska tendenser. I detta sammanhang har den avmattning, som ägt rum ifråga om de amerikanska fastighetspriserna, vilka fallit sedan midsommaren 1946 med icke mindre än 10 proc. väckt visst uppmärksamhet.

Hänsyn måste tas till "reaktionen i väster"

I annat sammanhang berör tidningen frågan om sättet för avtalets genomförande. Det heter där, bl. a.:

Det står klart att det positiva stöd, som de av avtalet direkt berörda företagen har rätt att förvänta, icke bör uppböras till priset av att andra företags intressen vad gäller råvarutilldelning etc. otillbörligt åsidosätts. Och lika lite får sovjetleveranserna premieras till priset av en mindre gynnsam behandling av andra avvärmarens handelsimportintressen. Betydelsen av att sistnämnda väg ej i någon mån beträddes behöver ju ej mottaganden av den amerikanska protesten ej särskilt understrykas, enda möjligheten att skingra denna behandling av andra avvärmarens handelsimportintressen, som i denna produktionsfrämjande — och vilka för övrigt ej osannolikt ligger bakom

Den polska industrialiseringsplanen.

Av I. BIRNBAUM.

Polens ekonomiska liv har som bekant sedan krigsslutet undergått en i dubbel mått grundlig omställning. Avträdandet av områdena öster om Bug till Sovjetunionen och övertagandet av de tidigare tyska provinserna i till Öder och västra Neisse har redan väsentligt förändrat de geografiska grundvalarna för produktion, konsumtion och handelsutbyte. Förstatligandet av alla större industriföretag och uppdelningen av storgodsen på hundratusentals småbånder medförde en fullständig omvälvning i äganderätten och driftsförhållandena. Därigenom rubbades emellertid inte väsentligt jordbrukets övervägande över industrin, som före kriget direkt förorsade endast omkring 30 proc. av Polens befolkning och vars fabriker under kriget utsattes för större skadebete än jordbruksgårdar och gods. Nu bereder sig den polska regeringen på att omgestalta även detta traditionella grunddrag i landets ekonomi. Polen skall under den korta tiden av tre år förändras från ett övervägande agrarland till en stat, i vilken jordbruk och industri komma att bli jämställa.

Den nya treårsplanen, som industriminister Tanc i september förelade det provisoriska parlamentet i Warszawa och som enhälligt antogs, även av oppositionella bondepartier, innebär inte något helt nytt experiment. Den anknyter till de erfarenheter, som sedan 1945 kunnat vinnas av planerna för de förstatligade industrierna. I många av seenden utnyttjar den naturligtvis också lärdomarna av de ryska femårsplanerna, från vilka den dock väsentligen skiljer sig. Polen är varken beträffande sin råvaruförbrukning eller sina avsättningsmöjligheter så självförsörjande som Sovjetunionen. Det äger å andra sidan vid övergången till planhushållning vissa gynnsamma förutsättningar än Ryssland hade för tjugo år sedan. I de tidigare tyska östprovinserna övertar den polska staten en färdig industriell produktionsapparat, som kompletterar det centrala Polens industri och endast föga skadats under kriget. En andra omständighet, som kommer att gynna den polska industrialiseringen ligger däri, att regeringen nu blott i mycket ringa grad behöver söka för återuppbyggnad av en egen krigsindustri, och därför helt kan koncentrera sig på fredsekonomiska uppgifter. Den polska härens frestsrytt har nedsatts från 250,000 man före kriget till 155,000 man nu. Den erforderliga utrustningen härifrån kommer under de närmaste åren till största delen Sovjetunionen att leverera på kredit. De politiska förhållanden i princip bör inrikta på en förbättring av produktionsbetingelserna för industrien i dess helhet genom att befordra ökad import av bränsle och råvaror; men framför allt genom åtgärder ägnade att avhjälpa arbetskräftbristen. Likaså och inte minst kräves att statsmakternas händelser för de närmaste åren stödja sig på tillförsäkrad industriell erforderlig trygghet och arbetsbetro. Det skall icke förnekas att denna allmänna strävan till en förbättring av produktionsbetingelserna under vissa förutsättningar kan visa sig otillräcklig. Risker härifrån bör dock icke tillnåttas utslagsvisande betydelse. Om vissa leveransföretagsplanering skulle föreligga vid avtalsperiodens utgång vore detta oakteligen beaktligt, men är mer betänkligt skulle vara om leveranserna framtingades genom kännbar åsidosättning av inhemska konsumtionsbehov resp. våra traditionella avsättningsmarknadens importintressen.

Polens ekonomiska liv har som bekant sedan krigsslutet undergått en i dubbel mått grundlig omställning. Avträdandet av områdena öster om Bug till Sovjetunionen och övertagandet av de tidigare tyska provinserna i till Öder och västra Neisse har redan väsentligt förändrat de geografiska grundvalarna för produktion, konsumtion och handelsutbyte. Förstatligandet av alla större industriföretag och uppdelningen av storgodsen på hundratusentals småbånder medförde en fullständig omvälvning i äganderätten och driftsförhållandena. Därigenom rubbades emellertid inte väsentligt jordbrukets övervägande över industrin, som före kriget direkt förorsade endast omkring 30 proc. av Polens befolkning och vars fabriker under kriget utsattes för större skadebete än jordbruksgårdar och gods. Nu bereder sig den polska regeringen på att omgestalta även detta traditionella grunddrag i landets ekonomi. Polen skall under den korta tiden av tre år förändras från ett övervägande agrarland till en stat, i vilken jordbruk och industri komma att bli jämställa.

Den nya treårsplanen, som industriminister Tanc i september förelade det provisoriska parlamentet i Warszawa och som enhälligt antogs, även av oppositionella bondepartier, innebär inte något helt nytt experiment. Den anknyter till de erfarenheter, som sedan 1945 kunnat vinnas av planerna för de förstatligade industrierna. I många av seenden utnyttjar den naturligtvis också lärdomarna av de ryska femårsplanerna, från vilka den dock väsentligen skiljer sig. Polen är varken beträffande sin råvaruförbrukning eller sina avsättningsmöjligheter så självförsörjande som Sovjetunionen. Det äger å andra sidan vid övergången till planhushållning vissa gynnsamma förutsättningar än Ryssland hade för tjugo år sedan. I de tidigare tyska östprovinserna övertar den polska staten en färdig industriell produktionsapparat, som kompletterar det centrala Polens industri och endast föga skadats under kriget. En andra omständighet, som kommer att gynna den polska industrialiseringen ligger däri, att regeringen nu blott i mycket ringa grad behöver söka för återuppbyggnad av en egen krigsindustri, och därför helt kan koncentrera sig på fredsekonomiska uppgifter. Den polska härens frestsrytt har nedsatts från 250,000 man före kriget till 155,000 man nu. Den erforderliga utrustningen härifrån kommer under de närmaste åren till största delen Sovjetunionen att leverera på kredit. De politiska förhållanden i princip bör inrikta på en förbättring av produktionsbetingelserna för industrien i dess helhet genom att befordra ökad import av bränsle och råvaror; men framför allt genom åtgärder ägnade att avhjälpa arbetskräftbristen. Likaså och inte minst kräves att statsmakternas händelser för de närmaste åren stödja sig på tillförsäkrad industriell erforderlig trygghet och arbetsbetro. Det skall icke förnekas att denna allmänna strävan till en förbättring av produktionsbetingelserna under vissa förutsättningar kan visa sig otillräcklig. Risker härifrån bör dock icke tillnåttas utslagsvisande betydelse. Om vissa leveransföretagsplanering skulle föreligga vid avtalsperiodens utgång vore detta oakteligen beaktligt, men är mer betänkligt skulle vara om leveranserna framtingades genom kännbar åsidosättning av inhemska konsumtionsbehov resp. våra traditionella avsättningsmarknadens importintressen.

Polens ekonomiska liv har som bekant sedan krigsslutet undergått en i dubbel mått grundlig omställning. Avträdandet av områdena öster om Bug till Sovjetunionen och övertagandet av de tidigare tyska provinserna i till Öder och västra Neisse har redan väsentligt förändrat de geografiska grundvalarna för produktion, konsumtion och handelsutbyte. Förstatligandet av alla större industriföretag och uppdelningen av storgodsen på hundratusentals småbånder medförde en fullständig omvälvning i äganderätten och driftsförhållandena. Därigenom rubbades emellertid inte väsentligt jordbrukets övervägande över industrin, som före kriget direkt förorsade endast omkring 30 proc. av Polens befolkning och vars fabriker under kriget utsattes för större skadebete än jordbruksgårdar och gods. Nu bereder sig den polska regeringen på att omgestalta även detta traditionella grunddrag i landets ekonomi. Polen skall under den korta tiden av tre år förändras från ett övervägande agrarland till en stat, i vilken jordbruk och industri komma att bli jämställa.

Den nya treårsplanen, som industriminister Tanc i september förelade det provisoriska parlamentet i Warszawa och som enhälligt antogs, även av oppositionella bondepartier, innebär inte något helt nytt experiment. Den anknyter till de erfarenheter, som sedan 1945 kunnat vinnas av planerna för de förstatligade industrierna. I många av seenden utnyttjar den naturligtvis också lärdomarna av de ryska femårsplanerna, från vilka den dock väsentligen skiljer sig. Polen är varken beträffande sin råvaruförbrukning eller sina avsättningsmöjligheter så självförsörjande som Sovjetunionen. Det äger å andra sidan vid övergången till planhushållning vissa gynnsamma förutsättningar än Ryssland hade för tjugo år sedan. I de tidigare tyska östprovinserna övertar den polska staten en färdig industriell produktionsapparat, som kompletterar det centrala Polens industri och endast föga skadats under kriget. En andra omständighet, som kommer att gynna den polska industrialiseringen ligger däri, att regeringen nu blott i mycket ringa grad behöver söka för återuppbyggnad av en egen krigsindustri, och därför helt kan koncentrera sig på fredsekonomiska uppgifter. Den polska härens frestsrytt har nedsatts från 250,000 man före kriget till 155,000 man nu. Den erforderliga utrustningen härifrån kommer under de närmaste åren till största delen Sovjetunionen att leverera på kredit. De politiska förhållanden i princip bör inrikta på en förbättring av produktionsbetingelserna för industrien i dess helhet genom att befordra ökad import av bränsle och råvaror; men framför allt genom åtgärder ägnade att avhjälpa arbetskräftbristen. Likaså och inte minst kräves att statsmakternas händelser för de närmaste åren stödja sig på tillförsäkrad industriell erforderlig trygghet och arbetsbetro. Det skall icke förnekas att denna allmänna strävan till en förbättring av produktionsbetingelserna under vissa förutsättningar kan visa sig otillräcklig. Risker härifrån bör dock icke tillnåttas utslagsvisande betydelse. Om vissa leveransföretagsplanering skulle föreligga vid avtalsperiodens utgång vore detta oakteligen beaktligt, men är mer betänkligt skulle vara om leveranserna framtingades genom kännbar åsidosättning av inhemska konsumtionsbehov resp. våra traditionella avsättningsmarknadens importintressen.

Polens ekonomiska liv har som bekant sedan krigsslutet undergått en i dubbel mått grundlig omställning. Avträdandet av områdena öster om Bug till Sovjetunionen och övertagandet av de tidigare tyska provinserna i till Öder och västra Neisse har redan väsentligt förändrat de geografiska grundvalarna för produktion, konsumtion och handelsutbyte. Förstatligandet av alla större industriföretag och uppdelningen av storgodsen på hundratusentals småbånder medförde en fullständig omvälvning i äganderätten och driftsförhållandena. Därigenom rubbades emellertid inte väsentligt jordbrukets övervägande över industrin, som före kriget direkt förorsade endast omkring 30 proc. av Polens befolkning och vars fabriker under kriget utsattes för större skadebete än jordbruksgårdar och gods. Nu bereder sig den polska regeringen på att omgestalta även detta traditionella grunddrag i landets ekonomi. Polen skall under den korta tiden av tre år förändras från ett övervägande agrarland till en stat, i vilken jordbruk och industri komma att bli jämställa.

Den nya treårsplanen, som industriminister Tanc i september förelade det provisoriska parlamentet i Warszawa och som enhälligt antogs, även av oppositionella bondepartier, innebär inte något helt nytt experiment. Den anknyter till de erfarenheter, som sedan 1945 kunnat vinnas av planerna för de förstatligade industrierna. I många av seenden utnyttjar den naturligtvis också lärdomarna av de ryska femårsplanerna, från vilka den dock väsentligen skiljer sig. Polen är varken beträffande sin råvaruförbrukning eller sina avsättningsmöjligheter så självförsörjande som Sovjetunionen. Det äger å andra sidan vid övergången till planhushållning vissa gynnsamma förutsättningar än Ryssland hade för tjugo år sedan. I de tidigare tyska östprovinserna övertar den polska staten en färdig industriell produktionsapparat, som kompletterar det centrala Polens industri och endast föga skadats under kriget. En andra omständighet, som kommer att gynna den polska industrialiseringen ligger däri, att regeringen nu blott i mycket ringa grad behöver söka för återuppbyggnad av en egen krigsindustri, och därför helt kan koncentrera sig på fredsekonomiska uppgifter. Den polska härens frestsrytt har nedsatts från 250,000 man före kriget till 155,000 man nu. Den erforderliga utrustningen härifrån kommer under de närmaste åren till största delen Sovjetunionen att leverera på kredit. De politiska förhållanden i princip bör inrikta på en förbättring av produktionsbetingelserna för industrien i dess helhet genom att befordra ökad import av bränsle och råvaror; men framför allt genom åtgärder ägnade att avhjälpa arbetskräftbristen. Likaså och inte minst kräves att statsmakternas händelser för de närmaste åren stödja sig på tillförsäkrad industriell erforderlig trygghet och arbetsbetro. Det skall icke förnekas att denna allmänna strävan till en förbättring av produktionsbetingelserna under vissa förutsättningar kan visa sig otillräcklig. Risker härifrån bör dock icke tillnåttas utslagsvisande betydelse. Om vissa leveransföretagsplanering skulle föreligga vid avtalsperiodens utgång vore detta oakteligen beaktligt, men är mer betänkligt skulle vara om leveranserna framtingades genom kännbar åsidosättning av inhemska konsumtionsbehov resp. våra traditionella avsättningsmarknadens importintressen.

Polens ekonomiska liv har som bekant sedan krigsslutet undergått en i dubbel mått grundlig omställning. Avträdandet av områdena öster om Bug till Sovjetunionen och övertagandet av de tidigare tyska provinserna i till Öder och västra Neisse har redan väsentligt förändrat de geografiska grundvalarna för produktion, konsumtion och handelsutbyte. Förstatligandet av alla större industriföretag och uppdelningen av storgodsen på hundratusentals småbånder medförde en fullständig omvälvning i äganderätten och driftsförhållandena. Därigenom rubbades emellertid inte väsentligt jordbrukets övervägande över industrin, som före kriget direkt förorsade endast omkring 30 proc. av Polens befolkning och vars fabriker under kriget utsattes för större skadebete än jordbruksgårdar och gods. Nu bereder sig den polska regeringen på att omgestalta även detta traditionella grunddrag i landets ekonomi. Polen skall under den korta tiden av tre år förändras från ett övervägande agrarland till en stat, i vilken jordbruk och industri komma att bli jämställa.

Den nya treårsplanen, som industriminister Tanc i september förelade det provisoriska parlamentet i Warszawa och som enhälligt antogs, även av oppositionella bondepartier, innebär inte något helt nytt experiment. Den anknyter till de erfarenheter, som sedan 1945 kunnat vinnas av planerna för de förstatligade industrierna. I många av seenden utnyttjar den naturligtvis också lärdomarna av de ryska femårsplanerna, från vilka den dock väsentligen skiljer sig. Polen är varken beträffande sin råvaruförbrukning eller sina avsättningsmöjligheter så självförsörjande som Sovjetunionen. Det äger å andra sidan vid övergången till planhushållning vissa gynnsamma förutsättningar än Ryssland hade för tjugo år sedan. I de tidigare tyska östprovinserna övertar den polska staten en färdig industriell produktionsapparat, som kompletterar det centrala Polens industri och endast föga skadats under kriget. En andra omständighet, som kommer att gynna den polska industrialiseringen ligger däri, att regeringen nu blott i mycket ringa grad behöver söka för återuppbyggnad av en egen krigsindustri, och därför helt kan koncentrera sig på fredsekonomiska uppgifter. Den polska härens frestsrytt har nedsatts från 250,000 man före kriget till 155,000 man nu. Den erforderliga utrustningen härifrån kommer under de närmaste åren till största delen Sovjetunionen att leverera på kredit. De politiska förhållanden i princip bör in

